

Oppdatering

Kurset ble spilt inn i november 2018. Lite ante jeg at noen av temaene jeg behandler skulle bli blant de mest omtalte i norsk presse i 2019 og 2020. NAV avholdt en pressekonferanse om etatens feilpraktisering av trygdeforordningens regler om eksport av sykeytelser i oktober 2019. Senere har det kommet flere rapporter og artikler om saken. Det kan være nyttig med en oversikt over utviklingen på området etter at kurset ble spilt inn.

Arbeids- og velferdsdirektør Sigrun Vångeng bestilte en rapport fra vitenskapelig ansatte ved universitetene i Norge. [Rapporten](#) gir en oversikt over NAVs EØS-rettslige forpliktelser og ble publisert i desember 2019. Det ble nedsatt et granskningsutvalg, ledet av professor Finn Arnesen, for å gjennomgå saken. Utvalget kom med sin [utredning](#) i august 2020.

Det har blitt publisert flere artikler i kjølvannet av saken, bl.a. [artikkelen](#) «The Internal, Systemic and Constitutional Integrity of EU Regulation 883/2004 on the Coordination of Social Security Systems: Lessons from a Scandal» av professor Tarjei Bekkedal, Oslo Law Review, 03 (2020), s. 145-167. Professorene Ingunn Ikdahl og Christoffer Conrad Eriksen har opprettet en egen [blogg](#), og det har pågått en livlig debatt på nettsiden www.rett24.no.

Gjenopptakelseskommissjonen for straffesaker har gjenåpnet Høyesteretts dom av 15. mars 2017, hvor en person ble dømt til fengsel for grovt bedrageri etter at han mottok arbeidsavklaringspenger uten å opplyse om opphold i et annet EØS-land. I juni 2020 [anmodet](#) Høyesterett EFTA-domstolen om en rådgivende uttalelse om de EØS-rettslige spørsmålene i saken. EFTA-domstolens saksnummer er [E-8/20](#). Både Trygderetten og Borgarting lagmannsrett har stilt spørsmål i saker som gjelder eksport av dagpenger. Sakene har fått numrene [E-13/20](#) og [E-15/20](#).

Etter at kurset ble spilt inn har NAV endret praksis under ftrl. § 12-2 tredje ledd, slik at det nå legges til grunn at trygdeforordningens regler om sammenlegging kommer til anvendelse. Dette fremgår i dag av kap. 12.2.2 i hovednummer 45, rundskrivet til EØS-avtalens bestemmelser om trygd.

Klassifiseringen av de ulike ytelsene i kurset er basert på praksis i NAV. I ankesak 20/159 skal Trygderetten ta stilling til om det er riktig at ytelsene til enslig mor eller far etter folketrygdloven kap. 15 faller utenfor forordningens anvendelsesområde, slik NAV har lagt til grunn.

I kurset nevner jeg at NAVs rundskriv er tilgjengelige på NAVs nettside. Rundskrivene har blitt flyttet og er tilgjengelige under «Rettskilder» - «Rundskriv og uttalelser» - «Arbeids- og velferdsetaten - Anbefalt NAV-register» på Lovdata.

Det vil komme spennende avgjørelser fra EU-domstolen, bl.a. i sakene C-328/20 og C-163/20, som reiser spørsmål om adgangen til å justere ytelser etter levekostnadene i bostedslandet. Lavekostnadsjustering har vært antatt å være i strid med bl.a. artikkel 7 i trygdeforordningen.

Rettsområdet er i stadig utvikling og det er ikke mulig å gi en uttømmende oversikt over nyheter siden kurset ble spilt inn. Praktikere bør være spesielt oppmerksom på de nye reglene etter Brexit, som er viktige i saker som berører britiske statsborgere.

Med vennlig hilsen,

Øyvind Bø

Oslo, 7. februar 2021